

Eukleidovský prostor

[je def.: a finitní prostor, na jehož zaměření je def. skalární součin]

skalární součin: S P D B L F

Problémy metrické geometrie:

- vzdálenosti
- velikosti úhlů

metodou souřadnic (analytická geometrie)

Základní problémy metrické geometrie:

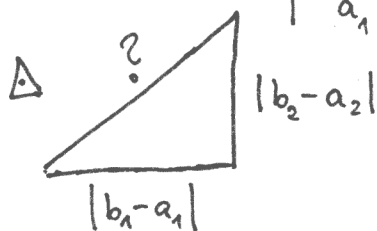
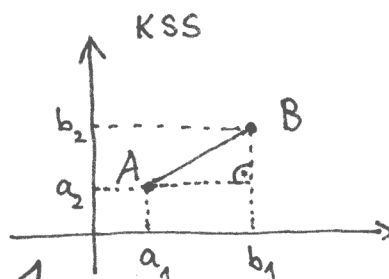
- vzdálenost 2 bodů
- odchylka 2 vektorů

vyřešíme pomocí souřadnic

- vzdálenost 2 bodů

$$A = [a_1, a_2]$$

$$B = [b_1, b_2]$$

"normální" planimetrii

máme k dispozici

chceme analytické řešení byt
aby
v souladu s reálným světem

$$d(A, B) = ? \quad \uparrow \quad = \sqrt{|b_1 - a_1|^2 + |b_2 - a_2|^2}$$

distance

Pýthagorova věta

$$d(A, B) = \sqrt{(b_1 - a_1)^2 + (b_2 - a_2)^2}$$

$$\|\vec{u}\| = \sqrt{u_1^2 + u_2^2}$$

- Motivace
  - ◊ pokus
  - ◊ problém

- vyřešíme problém
(zobecnování, důkaz)

- Příklady
(protipř., + práce s chybou)

- Aplikace

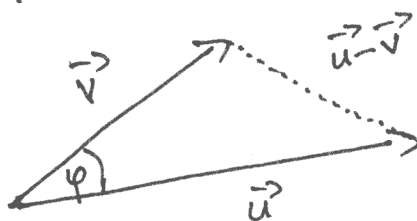
vektor AB

$$\vec{u} = B - A = (b_1 - a_1, b_2 - a_2)$$

$$\vec{u} = (u_1, u_2)$$

- odchylka 2 vektorů:

$$\varphi(\vec{u}, \vec{v}) = ?$$

v KSS:

$$\vec{u} = (u_1, u_2)$$

$$\vec{v} = (v_1, v_2)$$

$\triangle ABC$: známe a, b, c
hledáme γ

kosinová věta:

$$\|\vec{u} - \vec{v}\|^2 = \|\vec{u}\|^2 + \|\vec{v}\|^2 - 2 \cdot \|\vec{u}\| \cdot \|\vec{v}\| \cdot \cos \varphi$$

$$\|(u_1 - v_1, u_2 - v_2)\|^2$$

$$(u_1 - v_1)^2 + (u_2 - v_2)^2 = u_1^2 + u_2^2 + v_1^2 + v_2^2 - 2 \cdot \|\vec{u}\| \cdot \|\vec{v}\| \cdot \cos \varphi$$

$$c^2 = a^2 + b^2 - 2ab \cdot \cos \gamma$$

$$u_1^2 - 2u_1v_1 + v_1^2 + u_2^2 - 2u_2v_2 + v_2^2 = u_1^2 + u_2^2 + v_1^2 + v_2^2 - 2 \cdot \|\vec{u}\| \cdot \|\vec{v}\| \cdot \cos \varphi$$

$$u_1v_1 + u_2v_2 = \|\vec{u}\| \cdot \|\vec{v}\| \cdot \cos \varphi$$

$\div (-2)$

$$\cos \varphi = \frac{u_1v_1 + u_2v_2}{\sqrt{u_1^2 + u_2^2} \cdot \sqrt{v_1^2 + v_2^2}}$$

$$f(\vec{u}, \vec{v}) := u_1v_1 + u_2v_2$$

tento výraz je univerzální:

$$\|\vec{u}\| = \sqrt{f(\vec{u}, \vec{u})}$$

$$\cos \varphi = \frac{f(\vec{u}, \vec{v})}{\sqrt{f(\vec{u}, \vec{u})} \cdot \sqrt{f(\vec{v}, \vec{v})}}$$

umožňuje zapsat řešení obou základních problémů metrické geometrie

- vlastnosti $f(\vec{u}, \vec{v})$

$$f(\vec{u}, \vec{v}) = f(\vec{v}, \vec{u})$$

$$u_1v_1 + u_2v_2 = v_1u_1 + v_2u_2 \checkmark$$

$$\begin{aligned} f(\vec{u} + \vec{v}, \vec{w}) &= (u_1 + v_1) \cdot w_1 + (u_2 + v_2) \cdot w_2 = \underbrace{u_1w_1 + v_1w_1}_{f(\vec{u}, \vec{w}) + f(\vec{v}, \vec{w})} + \underbrace{u_2w_2 + v_2w_2}_{f(\vec{u}, \vec{w}) + f(\vec{v}, \vec{w})} \\ &= f(\vec{u}, \vec{w}) + f(\vec{v}, \vec{w}) \end{aligned}$$

$f(\vec{u}, \vec{v})$ je: K, D
 $\Downarrow$
součin

tj. píšme: $\vec{u} \cdot \vec{v}$

naz. skalární součin

výsledek není vektor, ale číslo
 $\Downarrow$
není to operace na V

$$\boxed{\vec{u} \cdot \vec{v} = u_1 v_1 + u_2 v_2} \quad \text{KSS}$$

$\checkmark$
SS

$\checkmark$
VŠ:

je to vlastně bilineární forma
umíme měnit báze

K : symetrická

$\|\cdot\|$: pozitivně definitní

def.: skal. s. : SPD BLF $\leftarrow$ abstraktní def.

$\uparrow$

např.: lze aplikovat

$$f \otimes g := \int_a^b (f \cdot g) \dots \text{ je SPD, BL} \Rightarrow \text{je to skal. součin}$$